

SOMOGYI ÚJSÁG

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-a. 14.
Ide címszándék
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántá-
róköltségek:

ELŐFIZETÉSI DÍJ
Egész évre . . . 8 k
Félévre . . . 4 k
Negyedévre . . . 2 k
Egyenlő részre . . . 30 ALL.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-a. 14.
Ide címszándék a lap
számlái és nyilvántá-
róköltségek.
Hírmegjelenítés
mennyi nem fogadunk el.
Készítőknek vissza
nem adjuk.

MEGYEI ÉS HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Ipareskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: **KEDDEN.**

Felelős szerkesztő és kiadó: **POór Sándor.**

Márczius 15.

Mindnyáján ismerjük, mindnyáján tudjuk, minő alkotásai voltak az 1848. évi márczius 15-ik napjának. De hogy is ne tudnánk!? Mikor e napnak emléke örök betűkkel van bevésve a magyar nemzet minden igaz fiának szívébe. Van-e ünnep a magyar nemzet történetében, mely drágább volna szívünknek, mint 1848 márczius idusának emléke? A tavaszi természet ihletett sugára ébreszté fel alvó nemzetünk évszázados tespedéséből s melegítő sugarával életet adott a nemzet megbecsülhetetlen s legdrágább virágának a »Szabadságnak.« Ébredést jelent a hazánk életében, egy újabb honfoglalást mert e napon tépte nemzetünk sírány foszlányokká a tagjait megbénító bilincseket.

E napon dohogtatta meg minden igaz magyar szívét a »Szabadság,« »Társaság,« »Egyenlőség« esz-

méje egy testté, s egy lélekke forrasztva nemzetünk s széles e hazában Kárpátoktól Adriáig viszhangzott a szent eskü »Esküszünk!« »Esküszünk!« »Hogy rabok tovább nem leszünk!«

E napon hullott le a gondolat szárnyáról a százados bilincs, hogy felderítő fényt hintsen széles e hazában minden igaz magyar szívébe! Lehullt a bilincs, melyet a censura rideg keze rakott a sajtóra, mintegy varázsütésre hullt le »Szabad lőn a sajtó« s ez gyógyította meg nemzetünk százados sajtó sebéit.

Márczius »Idusa« te megváltó nap, mely nemzetünk évszázados történetében arany betűkkel vagy feljegyezve légy ismét és újra üdvözölve széles e hazában.

Te adtál Árpád ivadékainak jog-egyenlőséget és alkotmányt: egyenlővé tevén nemest és jobbágyot.

Te voltál az a kis mag, mely

rövid pár óra alatt sudár fává nővél; te voltál az a messzeségbe világító őr tűz, mely utat mutatál a kételkedésben tévelgőknek.

Te voltál az a szikra, mely lángra gyújtád a hazaszeretet lángoló tűzével a márcziusi ifjúság vérét.

Te világítottál a százados tengődés és tespedés sötétjében a szabadság szövénjekének fényével s ez a fény vezette nemzetünket a haladás terén.

Van-e szív, van-e igazán erős magyar kebel, mely a te emléked alkalmával hangosan ne dobogjon, mely ne érezze, mit tettek azok a halhatatlan emlékü vértanúk, kik kivitták hazánk függetlenségét, szabadságát?!

Te voltál az, ki a honfiakkal fedeltettél mindent: testvért, apát, szeretőt, s keblükben felkorbácsolád a szent eszme hullámain s a forrongó tömeg, a te biztató szavadra, egybe forrt lélekkel hangoztatta az eddig elfojtott, de most

T Á R C S A.

Apa és leánya.

(Elbeszélés)

— A »Somogyi Újság« erdőt-ti tárcsája. —

Írta: **»osszu Lajos.**

I.

»Csak vissza, vissza, de az egész vár,
Te dohogd vagy mint mi, jó madár.
Ne edd ki hazát adott végzed:
Nektek csak egy volt... az is elvesztett!»

Leverettünk!... a sárba tiportatunk!... Kicsavarták harcedzett kezünk-
ből a fegyvert, a láncot, a szolgasság
durva láncát rakták ismer karjainkra.
Elhallgattattak!... Megfosztottak
ékei nyelvünkét, megtiltották bűbájos
»neveinket hallatni; idegen, gyűlölt nyel-
vet azokat a erkölcsöt erőszakoltak ránk!
Elvették szabadságunkat, független-
ségünket, jogainkat sárba tiporták; meg-
fosztottak országunktól, melyet ezer évvel
előbb dícső hőseink szereztek, s melynek
minden röge, minden pura bonfivértől
áztott; elvették mindent, mindent, csak
egyet nem tudtak elvenni: forró haza-
szeretetünket...

S most bár mint lobogott is a haza-
szeretet dícső lángja a honfi szívben hiába
küzdött a magyar felistenként a harczme-
zőn, hiába volt minden: elvesztett az or-
szág: Mária országa. Elvesztett, meghalt,
setét éj borult hármas halálra, áthatatlan
sötétség ölmé szárnya takarta be völgyeit,
berkeit, falvait s a magyar nem lelta
honát a hazában.

Setét felhők tornyosultak Magyar-
ország égen, a ragyogó nap megvonta
fényét, a hold rápadt arcát is felhő ta-
karta, mint a halott viaszszárga arcát a
szemfedő. Telén nem akarta az ég nézni
honfiai kesergésüket, árvaságunkat, vagy
tán megiszonyodott a bosszu s gyűlölet
vérlázító tetteitől, midőn a győző első
vérlámpát elégitette ki, azaz szám mészá-
roltatván le a dícső honfiakat!...

Éj lett az égen, éj lett a földön...
S e rémes, bosszu éj-zakába bele-bele sirt
a csatamezőn elesett feliatenek halálhör-
gése, az ártatlanul kivégzett hősök imája;
a megölt gyermekek s tehetetlen aggok
sóhaja; a meggyalázott nők s agyon kin-
tolt ifjak átkozódása; a menekülő honfiak
keserű zokogása; az egész letiport nem-
zet szivtérző jajszava... amint saját
sírjánál megszólal a gyászszószóma köny-
facsaró dallama...

Temetés volt az országban, s a te-
metéshez magyar ember kellett! Hullott
is a magyar színe java, a hőhár aratott.

Golyóval, bitófán fejezte be az az és az
hős az életét, míg ugyan annyi a setét
börtönben rothadt szalmán nyugodva,
széles kenyerén tengette életét.

Szerencsés volt, kit idehaza jótékony
kezek elrejtettek az ellen dűhe elől, vagy
kit idegen népek vendégszeretete s rész-
vételi szíve megmentett a oszofon haláltól,
megmentvén a keserű életnek.

Elbujdostak a nagy világba, kisér-
jük volt a haza sorsa feletti kesergés s a
osálfa, vak remény, hogy:

»Még jönni kell, még jönni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez.
Százszekre ajkán...«

II.

Midőn végig sügött a hazán ama
szózat, hogy: »Fegyverre, veselkedésben a
haza!« a magyar ifjak lelkesülten tömör-
ültek a kibontott Mátyás zászló alá, sőt
az idősebbek is ifjú erőt érezvén karjaik-
kal elindultak a csatába kündeni a sza-
badságért s ha kell, meg is halni érte.

Csajghy Bélát is elmozdította az
iakólából a hazaszeretet. Oda hagyta osz-
ládját, faluját s ment a harczmezőre, hol
vérbe kel s vérben nyugszik a nap. Rést
vett a legvéresebb csatákban, hőies bátor-
ságával nem egyszer tűnt ki, nem egy
halált osztó golyó súvöltött el mellette,
de ő sértetlen maradt. Védte valami...

szilaj erővel kitörő ígét a szent »Szabadságot.«

A te bízott szavadra oltár lón a honból: gyermekek és vénék életüket és vérüket áldozták a hazáért, a szabadságért, a honleány megvált egyetlen reményétől, gyermekétől.

Csillag vagy te szép márczius »Idusa,« vagy tán még ennél is fényesebb, hisz a nap is meghajol a te fényességed előtt, csak egy hibád van, hogy utad vérrel van megjelölve, hazánk kéklő egén.

S ime most rövid 54 év után, midőn a halhatatlan emlékü hősök ivadéki boldog, büszke övértettel látják a szedik áldásos gyümölcset azon fának, a melynek magját a szabadság vértanui ültették el, buzgó fohászt rebegve fordulnak a magyarok Istenéhez szívükben viszhangozva szent esküthök, »Esküszünk,« »Esküszünk,« »Ra'ok tovább nem leszünk.«

És ti, örök ténnyel ragyogó meteorok, — kiknek neve a magyar történet muzsájának lapjain dicső nimbuszsza övezve, törölhetlen lángbetűkkel van bevésvé, kiknek hamvai már nagyrészt ott porladoznak kiontott véretekkel áztatott hazátok földjében, — élni fogtok örökké, él emléketek közöttünk, dicső glóriaként övezve ezt a hazát, emléketek nagy tettekre fogja lelkesíteni azt a hazát, melyért éltetek s haltatok, mert nem szülhet nyulfiakat Nubia párduczra.

Poór Aladár.

A társadalmi szűkölködés orvoslása.

Bálokat, estélyeket és más vigalmakat jótékony célokra rendezni régi szokás, mely a világ minden városában

és kisvárosában ma is divatos. Eredeti jelentőségét rég elfelejtették és sok esetben a jótékony cél csak czéger, hogy a folyton növekvő társadalmi szűkölködés dacára mindenhol ünnepélyeket, vigalmakat rendezzenek.

Látjuk, hogy a jótékonyaság ürügye alatt néha egészen kétes értékű ünnepélyeket rendeznek, melyek erkölcsi tekintetben nem teljesen kifogástalanok. De eltekintve ez esetektől az a látszat, hogy a jótékony célból való tánczolás és mulatozás célját nem éri el.

Ha a farsang kezdődik, a gazdagok palotáiba, a középosztály házaiba vig hangulat vonul be és még az egyszerű varróleány szíve is hangosabban dobog. Az élvezet és korlátlan vigság iránti hajlam ráragad mindenkire; a kirakatokban csillogó ékszerek, sokféle elragadtató ruházatok és fényűzési tárgyak behálózák az értékeket és ha a hamvazó szerda le zárja a számlát, mi marad meg akkor? Mennyi tönkrement egzisztencia mennyi erkölcsi elzúllott emberélet?! S mégis legtöbbször azzal az erkölcsiileg nagyhatású jelszóval: »hogy hiszen jótékony célból történik« léptek be abba a világba, amelyben mulatnak és — tönkre mennek...

És ha közelebbről tekintjük meg a dolgot, azt fogjuk találni, hogy mind ennek oka, hogy a szegények kedvéért tánczoltunk és mulattunk és jó szándékunkban gazdaságilag, vagy erkölcsiileg tönkre jutottunk. Mert e mulatságok első sorban a munkától telnek el bennünket, ma inkább, mint évek előtt. Ha elmulatszjuk munkánkat, elmarad a jutalma és a rákövetkező nap fokozott munkássága az elmulasztottat nem pótolja ki. De ennél több, hogy ez a munkamulasztás nem az egyedüli veszteség. Éhes gyomorral, száraz torokkal nem jó mulatni és

ennek következtében olyan tulkiadásaink keletkeznek a mulatozásból, mely meghaladja gazdasági erőnket és a kevésbé vagyonosokat, sőt még a szegényeket is a legkülönfélébb kiadásokra csábítja. Ha aztán gazdaságunkba már egyszer befészkelte magát a deficiit, úgy visszatartathatatlanul nő és azt mondják, hogy »a viszonyok kedvezőtlenek, nem lehet megélni«... Pedig csak mulató kedvünknek estünk áldozatává és az e mellett elpocsékolott tőke a vendéglősök, virágárosok és kocsisok zsebeibe vándorolt, a valóban szegényeknek kevés hasznuk volt abból, hogy javukra tánczoltunk, mulattunk — és tönkrejutottunk.

A mulatási kedv korai felkeltése által könnyelmű nemzedék neveltetik, mely nem lesz képes a szűkölködéssel, az inséggel dacolni, mert tudvalevőleg a könnyelműség okozza az inséget és ha a könnyelműség helyett »takarékos« és komoly törekvés uralkodik az egész vonalon, úgy lehetetlen, hogy a társadalmi inség és közgazdasági szűkölködés annyira elterjedne, mint napjainkban.

Nem kívánhatjuk az önmegtagadás ama fokát, mely minden szórakozást kizár. A dolgos embernek szükséges a pihenés, a szórakozás, a jókedv és a vigság, de ennek mértékét kell tartani társadalmi és közgazdasági erőnkkel.

A legkisebb kiadás a legszegényebb élvezet pazarlássá fajul, valahányszor ezt az erőnket meghaladja. Ha ezt felfogjuk és az életben érvényesítjük, a társadalmi inségnek határt szabunk.

Mert a takarékoság megfékezheti az inséget és jómódot terjeszthet a legszélesebb körökben. Legelőbb azzal legyünk tisztában, hogy a jótékonyaság gyűes elvett esetekben segítséget,

talán egyetlen leánya imája, vagy árván hagyott növendékeinek fohásza?... Ki tudja?...

Sorba nyerte csapatával a csatákat, mely új bátorságot s kitartást öntött beléjük, a lelkesült, halált megvetve vezette katonáit a golyózápor közepett oda, hol pataként folyt a vér s győzött... győzött. Szerencse, hír dicsőség kísérte lépéseit, s a győzők babéra ékesítette napbarnított homlokát.

De egyszer csak megfordult a szerencse! Sorba vesztette a csatákat, ő is, más vezér is! Ma Ujszökönyén, holnap Vácán majd Debrőcennél verték meg a magyart. Aztán jött a hír, a borzasztó, leusító hír, hogy Világosnál lerakták a fegyvert. Meneküljön ki merre tud!

Csajághy Béla térdre omlott a hír hallatára. Ősietett kézzel kért áldást a hazára, annak népére, megcsókolta az édes haza porát, könnyeivel áztatta, s az után futott... futott oda, honnét jött, a kis faluba szerető családjaához, kedves híveihez...

A lenyugvó őszi nap ép utolsó buosu sugarát boosátá a tulsó domboldal asugó lombpárkányára, midőn a dombon át a faluba vezető gyalog-úton egy szegényesen öltözött utas alakja bontakozott ki a cserjésből. A kíváncsi szem észrevehette, hogy az utas ismerős a vidéknek, mert

biztos léptekkel haladt a templomhoz vezető gyalog-úton, s csakhamar eltűnt a lelkész kapuja alatt. A lelkész ép délelti ájtatosságát végezte, midőn kopogtak aajtán.

— Tessék! — szolt ki a lelkész.

A mi kopott, rongyos ruhájú vándorunk lépett a szobába, ki megállván a lelkész előtt keserű hangon mondá:

— Plebános ur, megjöttem! Élek, de... meghalt a haza!...

Megrenegett e szóra a lelkész s rezgő hangon mondá:

— Tanító ur, édes tanító ur...

Miközben összeölelkeztek, összecsoókolóztak s megeredt könnyűik zápora. Sirtak, szoktak egymás karjai közt, siratták a hazát, a közös anyát saunak... elvesztét...

Ekközben kibomlózott a reverenda s a rongyos kabát, s ott volt mindeniken a zsinoros magyar ruha, az alatt pedig igaz magyar szív dobogott, magyar lélek s nemes érzés honolt!...

III.

Csajághy Béla másnap folytatta a tanítást ott hol a szabadságharc előtt elhagyta. Leverage lépett be az iskolába, hol tanulón kívül a község népe is várta. Mindannyinak az igaz fájdalom könnye ragyogott szemében, de mindannyi arra a képre hullatta azt, mely oly hősiés bátor-

sággal forgatta a kardot. Aztán megkezdődött a kérdezgetés. Mindenki akarta tudni, hallani, mint volt, hogy volt.

S a tanító beszélt sokat, borzasztót kiöntött keble keservét, szíve fájalmát, elpanaszolta lealázásunkat, letiprásunkat; elmondta, mint menekült idegenbe, ki futtatott; mily gyalázatra halál várt rá, kit elfogtak. Én is menekült vagyok — mondá tovább — nekem is futnom kellett, hogy rongy életem megmentsem s most it: vagyok köztetek, a ti jó szívetek, oltalma előtt keresek menedéket, s ha a lángoló hazaszeretet nemes tüze össze fog bennünket tartani, akkor együtt maradunk, különben veszte vagyok!

— Tanító ur, — szoltak meghatva az ott levők — köztünk élt, köztünk is fog maradni, a mi tisztá, igaz szeretetünk védeni fogja az ármány ellen.

S másnap, midőn jött a biztos, hogy felkeresse s rabláncra fűzze a menekült honvédeket, az egész falu bizonyította, hogy Csajághy az egész harc alatt itthon volt köztük, csendesen, nyugodtan; oktatván gyermekeiket. Hiába erősítette a biztos, hogy a tanító menekült honvédtárat hiába sorolta el, hol s melyik ütközetben vett részt; hiába fenyegette a községet, azok megmaradtak állításuk mellett.

A biztos távozott, de figyelemmel kísérte a tanító minden lépését, várva az

enyhíthet nyujthat ugyan, de nem képes az általános nyomort leküzdeni.

Ha földosztók a földkerekség összes Krözusainak vagyonát csak elenyészően csekély összeg jutna minden szűkölködőnek, mert a szegénység és szűkölködés nagyobb, mint az összes gazdagság.

Ha ezt felfogjuk és szakadatlanul szem előtt tartjuk, magunk is be fogjuk ismerni, hogy a nemzedékünket fenyegető szűkölködést és inséget csak egy uton küzdhetjük le: takarékoságunk által.

Ha a takarékoságot többen gyakorolnánk és ha gazdagok és szegények egyaránt ez erény jótéteményéről meg lennének győződve, úgy sok egzisztencia tönkrehajtásától és közgazdasági válságoktól is meg lennének kímélve.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani szívesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel

A kiadóhivatal.

— **Új osztálymérnökség.** Kaposvárott a szigetvár-kaposvári és kaposvár-fonyódi h. érdekű vasutak részére. új osztálymérnökséget állított föl a m. kir. államvasutak zágrábi füzletvezetősége; az osztálymérnökség vezetésével Neuman Manó, kaposvári vasuti mérnököt bízta meg.

— **Tűzi veszedelmek.** A múlt héten dühöngött szélviharok alkalmával megyénk több helyén voltak tűzi veszedelmek. Márczaliban volt a legnagyobb, ahol 26 lakóház és számos melléképület égett el.

alkalmat, midőn megmondja ő maga a valóságot.

S ez nem sokára be is következett.

Márczius tizenötödike volt! Szomorú gyászos évfordulója ama márczius tizenötnek, midőn az eget ostoruló „Talpra magyar” a nép költője arany ajkáról elhangzott, mely lázba hozta az egész nemzetet; mely az ifjuság lelkesedésének szent tüze által megteremtette a szabad szót, szabad sajtót, az egyenlőség s testvériség magasztos eszméjét.

Csajághy Béla megfellebbezett ma mindenről! Elfelelte, hogy leigázott, letiport szolgák vagyunk, kiknek nincs szava, nincs nyelve; elfeledte, hogy a vérengző ellen gyilkos szeme lesi szavunkat, tettünket; elfeledett mindent, csak az elmúlt dicső napok izgató emléke dagasztá keblét, s a forró hazaszeretet nemese lángja lobogott szívében.

Magyar ruhában, magyar szívvel, a nemes hévtől elragadva ment az iskolába, megtartani az 1848. márczius 15. évfordulóját.

Elszavalta hívvel, lelkesülten: „Talpra magyar”-t, melyet így folytatott: „Igen, esküszünk; esküdjötek ti is gyermekek, hogy rabok tovább nem leszünk! Nem, mert szabad s független nép voltunk, annak is kell maradnunk. Keljünk, ébred-

Tűz volt Somodaron is, hol szintén több lakóház és melléképület semmisült meg.

— **A »Csurgó és Vidéke«** című betélap, melyet azelőtt tíz évvel dr. Nagy Sándor ügyvéd alapított és a melynek tíz évén keresztül becsületes jó gazdája és szerkesztője volt, dr. Nagy Sándor nagy betegsége folytán Jünker Elek szerkesztése alatt jelent meg. Midőn régi kollégáinknak ezennel szíves „Isten hozását” mondunk és betegségeben mielőbbi javulást kívánunk; egyben üdvözljük az új szerkesztőt.

— **Vásári tolvajok.** Jó fogást csinált a szigetvári csendőrség a napokban letartóztatván Ili Jánosné, özv. Balog Ferencné és Markó Rozsi patosfai lakókat, kiknek azon terv fogamzott meg agyukban, hogy minek vásároljanak pénzért, mikor ingyért is juthatnak oly árukhoz, a mi számukra megtetszik; ezért sorba járták a vásárokat s ügyesen elcsenve azt, a mi kezük ügyébe akadt. Legutóbbi tettükön azonban rajta vésztettek, mert tetten érve a szigetvári csendőrség letartóztatta az ényves kezű vásárlókat.

— **Vigyázatlanság áldozata.** Hegedűs János és Papp József Győrnápusztai lakosok, miközben özölöpöt állítottak le, Hegedűs olv szerencsétlenül ütött a özölöpöt tartó Papp kezére, hogy a fejsze utóbbinak kezefejét elvágta, úgy hogy Papp József teljes életére munkaképtelen; az esetet egy darabig titkolták, végre azonban a büntetéstől való félelem dacára Hegedűs az esetről jelentést tett.

— **Ki a legény a csárdában.** Régóta ellenséges viszonyban voltak egymással Takó György és Nics József gyöngyösmelléki borbély mesterek. A napokban a véletlen sors összehozta őket a kocsmában, természetes, hogy a borotva nemes kezelői itt sem hagyták szó nélkül jeles tületi viszonyukat, mindenik a másikat akarta felül mulni a gavallérságban, csak azért is hogy megmutassa, hogy ő az első borbély a faluban. Végre is Takó György megúván a hosszas szóvitát, felkapván az előtte lévő pintes üveget, s azzal úgy homlokán vágta jeles konkurensét, hogy az vértől elboritva esett le székéről.

— **A szerelem sötét vöröme.** Treba József kiszolgált csendőrfaluszemesi lakos, beleszeretett a falu legszebb leányába, Kelemen Reginába. Szerelmét meg is

vallotta a szép leánynak azonban hiába, a leány visszautasította a szerelmes férfit, kijelentve, hogy barátságát érez ugyan iránta, azonban szeretni nem tudja. A szerelmében csalódott Treba ezért boszút esküdött s f. hó 8-án este maglste a szőlőből hazatérő Kelemen Reginát s midőn az ismét elutasította, kést rántott elő s a védetlen lányt tizenegy késszurással meggyilkolta; rémes tettének befejezése után elbujdosott. Az elfogatására kiküldött csendőrség azonban már neki is csak holtestét találta meg a Balaton partján.

— **Nemes boszu.** Párját ritkító módon állt boszút fejcs Erzsébet lakos, Csapó József haragos szőlő szomszédján. Alkonykor kiment szomszédja szőlőjébe s ott a szomszédja által sok gondnal és fáradsággal beoltott amerikai szőlőültvényeit letördölte, s azután mint ki dolgát jól végezte nyugodtan tárt haza. A garázdaszony tettéről a szolgabírósnágnál jelentést tettek s így a nemes boszút álló asszony bizonyára meg fogja kapni állánytettének méltó jutalmát.

— **Névünnepek.** A megszokott melegséggel és őszinte lelkesedéssel nyilvánult meg az a szeretet, melyet a Balaton-melléki nép társadalmi és politikai vezéréhez, a lengyelítási ügyvédi kar doyenjéhez, Berzsenyi Gerő drhoz ragaszkodik. E hó 12-én folyt le ez ünnep. Tisztelegésre megjelentek a közigazgatási, bírósági, közérési tisztviselők, lelkészek, tanítók, kereskedők, iparosok és a földműves nép egyaránt, hogy leróják köteles tiszteletüket vezérük irányában. Üdvözljük.

— **Márczius 15.** A hazaszeretet, mint minden évben, úgy az idén is impozánsul nyilvánult meg városunk polgárai körében márczius idusának ünnepén. A kaposvári „Ipartársulat”, „Iparos kör” és „Ipari egyesület” fényes bankettel ülte meg a szent ünnepet körük helyiségében. Összeseregleni láttuk ez alkalommal városunk hazaszerető férfainak egész seregét. Nem volt hiány a szép tősztokban sem s a vigtársaság a késő órákig együtt maradt; impozáns jelét adva az igaz hazaszeretetnek. — A kaposvári hivatalnokok társasága is szép műsorral egybekötve megülte a szent ünnepet. Az összegyűlt szép számú közönség lélekemelően juttatta kifejezésre,

jünk fel, tiporjuk össze gyilkosaink Hydra fejét, tájadjuk azt a durva lánczot s vágjuk az átkozottak szeme közé! Hadd lássák, hogy él még a magyar, hogy van erő karjaiban s tudja verni gyáva ellenét!... Édes gyermekeim, ti, kik magyar földön születettek, kiknek szívében magyar vér lüktet, szeressétek a hazát! Azt a jó édes anyát, melyet most a bosszu a gyűlölet megsebzett, mert ha nekünk nem lehet, úgy néktek kell a gyilkot kihuzni vérző sebéből s bele ütni hóhéraink fekete szívébe...

Erre kinyílt az ajtó s tíz lefegyverezett katona lépett be, s a tanítót meglángszolva elhurczolták az iskolától. Elvitték messze, messze a kufsteini börtönbe, hol annyi sok magyar bafai szenvedt, hol a levegőt az ártatlan szenvedők átká, sóhaja, imája tölti be!... Jó éjszakát magyarok, jó éjszakát!...

IV.

Amilyen nagy s nemes volt a magyar a dicsőségekben s győzelemben, ép oly volt szerencsétlenségében s lenézésében is. Türt, várt, remélt, bizott a jogban, mely halhatatlan, remélt az ezeréves multban s nem mondott le jogairól, de engedett a durva erőszaknak. Várt a szenvedések közt türelemmel, s jóleső örömmel leste, mint oszladozik a felbő keleten, mely látni engedti a felkelő napot.

S e felkelő nap meghozta a régvárt szabadságot s függetlenséget, melyre hosszú tizennyolc évig kellett bú s fájdalom közepett várni. A nemzet kibékült királyával. A nép kezét fogott a néppel, a legyőzött a győzővel, a hős a gyávával, a haldokló az élővel. Nemes szív, nemes lélek volt a magyarban akkor is! Béke jobbot nyújtott annak, kinek kezén szeretneinek vére piroslott, megbocsátott annak, ki mindenétől megfosztotta; keblére ölelte azt, kinek ölése gyilkos halál volt... Megbocsátott, megbékült... de feledni nem tudott s nem is tud soha...

Megnyíltak a börtönök ajtói s előjöttek az élő halottak, hazánk fényes csillagi. Egyik lelkére sötét éj borult, másinak szeme fénye aludt ki harmadik megemült s mindannyian összetörve, megöszülve... Siralom volt rájuk nézni, rájuk a dalás tölgyekre, kiket a 18 év keserve ledöntött a porba... S megindult a gyászmenet a kufsteini börtönből Magyarország felé, arra, hol ismét a szabadság ragyogó napja fénylik, arra, hol feltámadt a halott... hogy még egyszer láthassák a hont, a drága magyar hont, hogy még egyszer csokolhassák meg porát...

Tavaszi volt ismét, langy, mosolygó tavasz. Új életre kell ez alvó természet

a „testvériség“, „egyenlőség“ felvirradásának emlékét; csak egyes megjegyzéseket hallottunk, a mi kinos feltűnést keltett, hogy a kör vezetőségét nem láttuk megjelenni a díszes ünnepélyen. Ünnepélyt tartottak továbbá az állami főgymnasiumban s a „Kaposvári iparos ifjúság önképző egyesületében.“ Csak örömmel látjuk áldozni a jeles egyesületeket a haza — oltárán.

— A vidéken is több helyütt tartottak ünnepélyt e napon; így Lengyeltótiiban is megünnepelték a szabadsajtó, a magyar szabadság születésének évfordulóját. A helyiség fel volt lobogóva, az iskolában az előadás szünetelt és ünnepélyt tartottak a tanuló a zsidóiskolában, hol a közönséghez egy kis fia Kohn Géza tartott szép beszédet, majd Várad Antal költeményét szavalta. Keller József nagy hatást keltvén László Arnold hírlapíró s az iskola vezetője mondott lelkes ünnepi beszédet. Este bankett volt az iparos-körben, hol sok magvas és lelkes beszéd hangzott e nap és ünnep dicsőítésére.

— **Kinevezés.** Bauer Jenő joghallgatót a pénzügyminister a nagy atádi adóhivatalhoz tisztte nevezte ki.

— **A következő gyászjelentést vettük:** Ösv. Krieger Pálné született Junker Lujza a saját, valamint gyermekei és a nagyszámu rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvél jelenti felejtethetlen jó férjének, a legjobb atyának, nagy- és dédapának és apóának. Nagys. Krieger Pál urnak néhai báró Sina Simon összes uradalmi nyugalmazott jószágkormányzójának, az orsz. magyar gazdasági egyesületi tiszteletbeli választmányi és az orsz. gazdatiszti egyesület alapító tagjának, az ercsi és vidék takarékpénztár elnökének a Ferencz József rend lovagjának stb. stb. folyó 13. évi, éjjeli 12 órákor életének 89. és boldog házasságának 46. évében a halotti szent-áldás ajtatos felvétele után végelgyengülésben bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei Ercsiben, folyó hó 16-án d. u. 3 órákor fognak a római kath. egyház szertartásai

téli álmából, új életre kelt a magyar is sirjából, a szabadság arany napjától. Az ártatlan hóvirág, a szerény kis ibolya mosolygva köszönték a verőfényes tavaszt, lelkesedve, hévvel örömmittasan üdvözlék a magyarok márczius tizenötödikét, a szabadság szent napját.

Egy kis falusi iskolában is ünnep van. Egy nő méltatja a nagy nap emlékét, egy vértanu leánya beszél a szabadságharokról, annak leveréséről. Elmondja hévvel, lelkesülten a márcziusi napok vívmányait, azok megsemmisülését; elbeszéli a rémuralmat, a mint elhurezsolják a honfiakat vérpadra, vagy börtönbe, végül beszédet így fejezi be:

— Árva lett a magyar, árva lettem én is! Mindketőnket megfosztott mindenüktől a győző, a köszívű ellen... De most feltámadt a haza, az édes jó anya, s én nem lelem anyámat sehol. Nem tudom él-e, hal-e? Ha él, hol, merre jár, ki ápolja?... ha meghalt, ki fogta le jószágos szemét, ki kapta meg tőle az utolsó áldást, a haldokló áldását?... Oh atyám, atyám... szabadságunk vértanuja.

S e pillanatban kinyílik az iskola ajtó s a küszöbön egy galambos remegő öreg alakja jelen meg. Egy forró könnyű remeg bágyadt szemében s egy sóhajszzerű szó lebben el ajkáról:

— Megjöttem ismét... élek... de él a haza is!...

— Édes atyám — sikolt a nő — a ráborul az agg honvéd keblére s sirnak, sokognak mind a ketten; sirnak a gyermekek, sirnak a hallgatók; hisz él, hisz megjött ismét a jó apa, a kedves tanító, a hős honvéd... a szabadság vértanuja...

szerint beszenteltetni és az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helytétetni. Az engesztaló szent mise-áldozat folyó hó 17-én fog Ercsiben a Mindenhatónak bemutatni. E. osi. 1902. márczius hó 14-én. Áldás és béke lengjen a drága halott hamvai fölött! Gyermekai: Etelka férjezett Beszédes Gézáné, Ilka, férjezett Hagyarosi Zalay Kálmáné, és Ödön. Menye: Kohárics Janka férjezett Krieger Ödönné. Vöi: Beszédes Géza, Hagyarosi Zalay Kálmán, Kurucz János. Unokái: Blaskovich Karola és férje id. Utassy Béla, Hörli Antal mint néhai Blaskovich Erzsébet férje, Beszédes Irén és férje Eperjessy Béla, Beszédes János, Kurucz Margit, Kurucz Károly, Kurucz Diodor, Krieger Mártha, Krieger Pál. Dédunokái: Hörli Irén, Utassy Adrienne, ifj. Utassy Béla, Utassy Mártha, Utassy Loránt.

447. sz.

vh. 1902.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közbírrá teszi, hogy a kaposvári kir. járás-bíróság által 1901. Sp. II. 600. és 634. számú végzésével Spitzer Dávid abaligeti lakos végrehajtató javára Lencz Sándor kaposvári lakos ellen 207 kor. 20 fill. hátralékos tökekövetelés s. ár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 3526 koronára becsült lovak, kocsik, gazdasági eszközök, épületek, bútorok és házi eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. bíróság 1902. VII. 127/1. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Kaposvárott leendő eszközökre 1902. évi márczius hó 26. napjának délutáni 2 órája határidőül kitétik: és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ának rendelkezése képest felhívattak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bir. kiküldöttnek egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentésék.

Kaposvárott, 1902. évi márczius hó 14. napján.

Dr. OSZMAN AURÉL,
kir. bir. kiküldött.

1021. sz.

1902. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közbírrá teszi, hogy özv. Boskovics Sándornak kaposvári lakos végrehajtónak Kósa György sárdi lakos végrehajtást szenvedő elleni 119 korona 64 fillér tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a kaposvári kir. járásbíróság) területén levő Sárd községben fekvő, a sárdi 69. sz. tkvben A. + 116. sz. brsz. 85. sz. ház, udvar- és kertből álló Kósa Györgyöt illető ingatlanra az árverést 1902. koroná-

ban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az 1902. évi április hó 19. napján délelőtt 10 órákor Sárd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 150 k. 20 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, vagy az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kaposvárott, 1902. évi márczius hó 3-ik napján.

A kaposvári kir. tszék, mint tkvi hatóság.

JANKÓ,
kir. tszéki bíró.

Arverési hirdetmény.

Vbukott Grünhut L. szigetvári lakos csódtömegéhez tartozó hátralékos kinlevő követelések 1902. évi április hó 6-án d. e. 11 órákor alulírott tömeggondnok irodájában készpénz fizetés mellett a leg többet ígérőnek eladatnak.

Az eladást a csódválasztmány hagyja jóvá.

A követelések misége és mennyisége tömeggondnok irodájában megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, 1902. márcz. 17.

Dr. Schön Manó,
ügyvéd, tömeggondnok.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivélsügyi m. kir. Minister urnak f. év február hó 28-án 20691/VIII—1. szám alatt kelt rendelete folytán, a Somogyvármegye területén felállított minta szőlőtelepek szükségletének fedezésére mintegy 30000 drb 2— meter hosszú hasított tölgy, vagy akác, avagy gömbölyű fenyőkaró szállítására pályázatot hirdetek.

A pályázati feltételek, írásbeli megkeresések alapján a m. kir. szől. és bor. kerületi felügyelőségnek Kaposvárott, (Ezredév-utca 14. sz.) nyomtatásban beszerezhetők.

Pályázati határidőül folyó év április hó 1-ét tűzömki, a mikor is a beérkező ajánlatok a nagyméltóságú földmivélsügyi m. kir. Minister urhoz fognak felterjesztetni, ki is azok fölött döntenéi fog.

Fölkértnék mindazok, kik ajánlatot szándékoznak beadni, hogy ezt fenti napig annyiival is inkább adják be, mivel a később beérkező ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Kaposvárott, 1902. év márczius hó 29-én.

Saary Ákos,

m. kir. szől. és bor. felügyelő.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Eljő!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 koron és 2 koron.

Próbadoboz 50 fillér.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Fő- és szétküldési raktár:

Egger mellpasztilla sokhamar meggyógyított!

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható: Kaposváron: Babochay Kálmán, Kellauer Gábor Szabados Imre gyógyszer-tárakban. Barsón: Kohut Sámuel gyógyszer-tárában. Barostelepen: Schön Richárd gyógyszer-tárában. Salgotváron: Salamon Gy. örökösével. Vagy Sándor gyógyszer-tárakban. Bolyáron: Erdős Jenő gyógyszer-tárában. Dublinewicz Testvérek drogueria Kaposvár.

20-30

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

SELYEMÁRUHÁZA

BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCA 4

A

Tavaszi és nyári újdonságok

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csak „First Class” gyártmányok elárulása. Cégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső és leghíresebb gyáraival közvetlen összeköttetésben áll; az általunk lekötött minták és minőségek kizárólag cégünkönél szerezhetők be.

Minden egyes árucikknek

föltétlen szabott ára

nyíltan számokkal van jelölve, ennél fogva a túlfizetés teljesen ki van zárva.

Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

SELYEMÁRUHÁZA

BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCA 4.

Szőlőoltványok

szokványminőségben
A legkidolgozott 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemetek és magvak. Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő szőlővénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmitéle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Diócsemeték.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos, gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu földregjyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az dr-jegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznosa ne fordítanák, város, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekeben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Csak.

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya, up. Székelyhid.

Hirdetések

jutányos áron
felvétetnek
e lap
kiadóhivatalánál.

AKACIA -SZAPPAN | AKACIA-puder | kor., AKACIA-arekrème 2 k

legkedveltebb és legdivatosabb
mosdó szappan. — Ara 1 korona.

SANTAL EGGER

Legfőbb orvosok által ajánlott az a hatóság bantalmat. — Felhasználás teszi a Copulatív és Quabak. —
Főállomása gyors és biztos hatásban és, költség és veszteség nélkül a kifizető ezeket. — Csak a kört. védett
„Jegyzet”-vel. Védjegyzetrel valódi. Kapható az ország minden gyógyszertárban. Ára 3 korona.
Védjegyzet 3 kor. 40 fill. előzetes beküldése után bementre küldi.
„NADOR-GYÓGYSZER”-t, Budapest, VI. Váci-körút 17.

SANTAL EGGER

[illegible]

Általánosan tudott dolog, hogy a szépség elérésére és form-
tartásra a legbiztosabb és legbiztosabb a FÖLDES-REK-
MARGIT KRÉM
Ar: 2 kor, his tiszta 1 kor, csappon 70 gnr, puder 1.20 kor.
— Készít: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON. —
Kapható minden gyógyszerárban.

Zanningene

O.S.A.N.

RÓZSÁTEJ

Fővárosi kórház: SZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6

PLATSCHEK VILMOS
 ismert legazolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza
 Budapest, IV Központi Városház.

Párisi kiállítás: arany érem!

FERNOLENDT

Cipőfénymáz, legjobb fénymáz a világon, a cipőnek gyorsan esztétikus fényt ad és a bőrt is tartósan teszi.

Alapítvány 1898. — Gyári raktár: Bécs, I., Schusterstrasse 21. — Mindenütt kapható.

SCHWANHÄUSSER **iroda**
czikke
RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
(ORTHOPAEDIAI MŰINTÉZET)
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)
Sérvéstők, mellékak, műszerek, hástők, stb. Orvos-szébeseti műszerek, műszerek,
betegápolási cikkeik.
Gumi és halibolyag kábillegesek.
Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAU FÉLE COGNAC A LEGJOBB

Vérgyógyítás — Hemopatia.
Feltalálja és egyedül képviselője:
Dr. **KOVÁCS J** egyet. orvosr.
Budapest, V., Vaczi-körút 18.
ismertető füzet I kor bérmentve.

28 ÉV ÖTA!
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI
FORRÁSA
MAUTHNER ÖDÖN
BUDAPEST
CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE
ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ.
ÉS ROTTENBILLER-ÚT (ZA 33.)
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENYVE.

HOTEL PARIS SZALLODA
Szállósai: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VAGSI-KÖRÜT 25.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és
sütszeruók a hátsó Villamos vasúti megállá-
hely az övezes pályaudvarok felé.

Mi helybeliek Budapestén a
NEW-YORK kávéház-
 ban (Szécsébet-körút 9—11.)
találkozunk.
 Esténként honvédszenekar.

HÍRDETÉSEKET • REKLAMOKAT
szakszerzőken, pontosan és legelőszöbösen
közölhet az összes lapokban az
ÁLTALANOS TUDÓSÍTÓ
hirdetési osztálya
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-fele
MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukszem, borkéreg és borkeményedés ellen
 legjobb és legbiztosabb szer. — Egy tükörre ára 80 fillér
 1 kor. becsüldes: 1000 barmenny: küldi az egyedüli készítő
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI., Andrásy-ut. 84.
 Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

The Freshams
Életbiztosító társaság
Magyarországban működik 1865 óta
Igazgatóság a társulgi sájt palotájában
Budapest, Terenz József tér 34b.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrengő kénsó hővizű
gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb lazap-fürdőkkel,
gőmszó ásványviz-szodáttal, kő- és
kád-fürdőkkel, — 200 kényelmes
lakószobával.

Pragmatikus kívánsza ingyen és
bérmentve.

SZABADIMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
BUDAPEST, VII. ERZSEBET-KÖRUT 17.
FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN

Dr. Kovács
KÉZPASZTA
csakis téthold-lakú védjegygyel valódi,
3 nap alatt minden kezét gyöngédű
és fehérű varázsol.
Egy Tégely 120 k. Hozzávaló szappan 1 kor.
Fé- és szőtholdási raktár: Dr. KO
Budapest, VI., Gy
Megjelent „TOILETTE TITKOK” kiadv.

Kárpáti
IBOLYA-ILLAT
a legdivatosabb és legkedveltebb
PARFÜM. — Ár: 4 korona.

JENCS-féle
MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
 lovak és szarvasmarháknek

szarvasmarháknek
 nélkülözhetetlen.
 télben.

Az állatok izomerejét fokozza, kitartóbbá, erősebbé teszi, meggyógyítja a lábak morvóvándulásait, az integritását és az u. n. pókosodást. — Ár 2 korona. Postán 2,60 forint. Beküldés után bármikor küldi.

JENCS VILMOS gyógyszerész
 BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők **ZOLTÁN BÉLA** gyógyszerésztárában Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat
 legbiztosabb és legdivatosaabb ékszereket
RÉSZLETFIZETÉSRE
 sajnos az azóta átlagosan szállítja Magyarországra a nemzeti
 eladó és legbiztosabb üzlet
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZÉKESÉNY
 Árjegyzék 2000 kárpól ingyen és bérmentve.

Különlegességi gyártmányok

Szivattyuk és **M**érlegek

minden fölé minden célra

L. Wallfischg. 14. GARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

„Le Délice“

legjobb Vergé cigarettapapír,
legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.

Egyszer meggyújtva,
a cigaretta a nélkül, hogy kialudna,
egész végig ég.

Mindenütt kapható.